

«1,10 квадрата» і «100 усмешак Гагарына» – чым будучь здзіўляць беларускія мастакі

26.01.2024 17:07

Аўтар: Алена Драпко

Культура, Выяўленчае мастацтва

Аматараў выяўленчага мастацтва ў бягучым годзе чакае насычаная праграма. У ёй знойдзецца месца адкрыццям, напамінам пра вядомых асоб і традыцыям, якія не губляюць актуальнасці. А пра канкрэтныя ідэі, практы і планы беларускіх мастакоў і выставачных устаноў нашай краіны расказалі іх прадстаўнікі.

Фота: pixabay.com

«Тэраграфіка» і «1,10 квадрата»

— 2024-ы — Год якасці, і гэта дасць нагоду дэманстраваць работы з добрым, яркім, крэатыўным узроўнем творчасці. Таксама бягучы год прысвечаны і 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. І я думаю, што ўсе музейныя ўстановы, якія ёсць у краіне, далучацца да гэтых святкаванняў, — адзначыла **першы намеснік старшыні Саюза мастакоў Беларусі Наталля Шаранговіч**. — Неяк мяне спыталі, што значыць Год якасці для Беларускага саюза мастакоў. Для нас гэта магчымасць менавіта сёлета паказаць вялікія выставачныя праекты. Але мы будзем мінімальна паказваць выстаўкі асобных мастакоў, а максімальна даваць магчымасць на нашых выставачных пляцоўках выказацца вялікай колькасці як членаў Беларускага саюза мастакоў, так і студэнтам, прафесіяналам, якія пакуль яшчэ не ў нашай творчай суполцы. Вельмі хочацца сабраць усіх разам, пабачыць, што адбываецца зараз у выставачным і культурным полі.

Адкрые Беларускі саюз мастакоў 2024 год праектам «1,10 квадрата». Гэта прысвячэнне 110-годдзю «Чорнага квадрата» Казіміра Малевіча. Гаварыць пра супрэматызм, пра Віцебск, пра Казіміра Малевіча, пра новыя формы ў мастацтве заўсёды цікава. Прычым праект гэты будзе складацца з дзвюх частак. Асобна творы віцебскіх мастакоў, якія займаюцца тэматыкай супрэматычнай кампазіцыі, пакажуць на пляцоўцы Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. А ўвесь астатні праект, які будзе складацца з работ мастакоў усіх абласцей, пабачым на пляцоўцы Палаца мастацтваў. Мэта гэтага праекта па задуме арганізатараў — паказаць самыя разнастайныя трансфармацыі «Чорнага квадрата» ў сучасным мастацтве.

Акрамя гэтага, прыхільнікаў выяўленчага мастацтва чакае на працягу года яшчэ шмат яркіх групавых праектаў. Так, зноў варта чакаць мінулагадні праект «Тэраграфіка», які сёлета будзе прысвечаны міфалагічнай і біблейскай тэматыцы. На адной выставачнай пляцоўцы ў ім плануецца паказаць як творы беларускіх мастакоў, так і работы з асабістай калекцыі знакамітых еўрапейскіх майстроў, у тым ліку Марка Шагала, Сальвадора Далі і іншых. Рыхтуюцца і да правядзення традыцыйных для Саюза мастакоў выстаў «Арт-Мінск» (пройдзе ў канцы красавіка — маі) і «Асенні салон» (у верасні). Важны праект будзе прысвечаны 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецкіх захопнікаў — яго тэмай стане образ маці, жанчыны часоў Вялікай Айчыннай вайны. І яшчэ адзін праект будзе прысвечаны спорту. Летась Саюз мастакоў стварыў выстаўку «Viva Kola Art» сумесна з Мінскім веласіпедным клубам. І гэта атрымалася вельмі цікава, сёлета праект будзе працягнуты, выстаўка адбудзецца ў кастрычніку.

Яшчэ Беларускі саюз мастакоў традыцыйна зладзіць у гэтым годзе два трыенале: Трыенале жывапісу, графікі і скульптуры, дзе пакажуць класічныя работы мастакоў саюза і не толькі, бо гэта рэспубліканская выстаўка, а таксама трыенале «Канцэпт», якое паказвае новыя формы ў мастацтве, прычым любяць і самыя нечаканыя, уключаючы відэаарт, арт-аб'екты і г. д.

Прывітанне з космасу

Шэраг цікавых і захапляльных вандровак рыхтуецца прадставіць сваім наведвальнікам і Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў. Канцэпцыя развіцця гэтай установы прадугледжвае як паказ сучасных праектаў беларускіх мастакоў, так і стварэнне сумесных з замежнымі партнёрамі. І такіх запланавана некалькі.

— Мы пачынаем гэты год з лютага і 29 чысла адкрыем вялікі праект «100 усмешак Гагарына. Усмешка для міру». Наш цэнтр нацэлены, як і раней, на развіццё міжнародных сувязяў, стварэнне на нашай пляцоўцы вялікай выставачнай прасторы, дзе будучь паказваць сваю творчасць не толькі беларускія мастакі, але і з Расіі і іншых краін. І праект, які я агучыў, ладзім сумесна з Міністэрствам культуры, з Міністэрствам замежных спраў, — расказвае **дырэктар Нацыянальнага цэнтра сучасных мастацтваў Рэспублікі Беларусь Сяргей Крыштаповіч**. — Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь мы запрасілі да ўдзелу, таму што праект прадугледжвае вялікую міратворчую канцэпцыю. Ідэяй выстаўкі стала тое, што Юрый Гагарын сваім палётам у космас прадухіліў без усялякага перабольшвання жах, які наспяваў у 60-я гады (Карыбскі крызіс быў пераадолены адной яго ўсмешкай, харызмай, яго місіяй, якую ён дэманстраваў сваім выхадам у космас). З пасылаю, што чалавецтва не павінна ваяваць, а павінна асвойваць космас як пляцоўку для стварэння. Да нас далучаецца ў гэтым праекце таксама наш даўні партнёр — Музей Гагарына, шэраг расійскіх музеяў. А ў Беларусі сярод удзельнікаў праекта будучь і мастацкія школы, мастацкі каледж, якія зрабляць свае інсталяцыі для гэтага праекта.

У Цэнтры сучасных мастацтваў яшчэ плануецца не толькі рэалізоўваць персанальныя, маладзёжныя праекты, але і спрыяць развіццю творчасці беларускіх маладых мастакоў і куратараў. Працягнуць тут развіваць і кірунак па рабоце з камерцыйнымі праектамі.

— Мы традыцыйна, калі казаць пра міжнародныя праекты, былі заснавальнікам і галоўным арганізатарам ужо вядомага і ў пэўным сэнсе брэндавага мерапрыемства — Міжнароднага фестывалю тэкстыльнага мастацтва «Тэкстыльны букет». Летась ужо адзначылі яго пяцігоддзе. Ідзе работа над фарміраваннем экспазіцыі шостага фестывалю. Ён традыцыйна пройдзе ў чэрвені на базе Нацыянальнага цэнтра сучасных мастацтваў. Ужо ёсць заяўкі, і таксама мы запрашаем да ўдзелу ўсіх зацікаўленых гэтай тэмай, — кажа **намеснік дырэктара па творчай рабоце Нацыянальнага цэнтра сучасных мастацтваў Рэспублікі Беларусь Алеся Іназемцава**. — Фестываль заўсёды быў адкрытым, і яго ўнікальнасць у тым, што на адной выставачнай прасторы экспазіцыя аб'ядноўвае як мастакоў-прафесіяналаў, так і аматараў, народных майстроў, і з нядаўняга часу там выстаўляюцца яшчэ і дзіцячыя работы (арт-студыі, арт-школы, дзе захоўваюцца і перадаюцца рэгіянальныя нацыянальныя тэхнікі). І сёлета фестываль таксама будзе міжнародным, бо заяўкі ўжо паступілі з Расіі, Амерыкі, Індыі. Таксама ў 2024 наш цэнтр, які і іншыя ўстановы культуры, стварае і будзе рэалізоўваць праект да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Акрамя гэтага, па даручэнні Міністэрства культуры мы праводзім пленэр маладых мастакоў у маі. І па выніках яго на нашай пляцоўцы адбудзецца выстаўка. Наш цэнтр яшчэ арганізоўвае конкурс на стварэнне жывапісных работ у рамках сацыяльна-культурнай замовы Міністэрства культуры, таксама прысвечаны 80-годдзю вызвалення Беларусі... А наш праект, які распрацоўваецца, будзе змяшчаць у сабе сінтэз розных відаў мастацтва, таму што адна з асноўных місій нашага цэнтра — ствараць і рэалізоўваць не толькі чыста мастацкія праекты, але і такія, дзе глядач можа ўбачыць сінтэз, эксперыменты мастацтваў.

Адкрыем наноў калекцыі нацыянальнага мастацкага

— Сёлета наш музей святкуе 85-годдзе. І практычна ўсе праекты ў нас праходзяць пад згідай святкавання юбілею. Першы з іх — выстаўка «Афіша архіўных фотаздымкаў». Яна дазволіць убачыць і згадаць тыя праекты, якія былі створаны за ўсе гэтыя гады. А 5 лістапада ў дзень адкрыцця музейны будынак 1957 года музей будзе прадстаўляць праект «Калекцыі НММ Рэспублікі Беларусь: страты ў гады Вялікай Айчыннай вайны і вяртанне». Прэзентацыя будзе і віртуальная, і візуальная. Якраз у гэты час у нас пройдуць святочныя мерапрыемствы, прысвечаныя юбілею, мы чакаем гасцей і яркую падзею, — расказвае **загадчык аддзела беларускага мастацтва ХХ-XXI стагоддзяў Нацыянальнага мастацкага музея Святлана Кот**.

Што датычыцца дзейнасці Нацыянальнага мастацкага, то ў бягучым годзе тут зрабляць яркі акцэнт на сваю калекцыю. Адзін з такіх праектаў «Беларуская алтарная скульптура і разьба XVII—XVIII стагоддзяў» гэтымі днямі ўжо пачынае працаваць. А летам варта чакаць праект «Сімвалы і алегорыі ў мастацтве Беларусі XVII—XIX стагоддзяў», дзе будучь прадстаўлены беларуская ікона, скульптура, дэкаратыўна-прыкладнае мастацтва, літургічнае адзенне і жывапісныя творы. Абедзве экспазіцыі цікавыя яшчэ і тым, што спецыяльна для іх рыхтуюцца прадметы, якія цяпер праходзяць рэстаўрацыю і кансервацыю. Таму большасць паказаных работ глядач нанова адкрые для сябе з пазіцыі іх прыгажосці і каштоўнасці.

Яшчэ тут мастацкую у 2024-м праект «Пэн і Кругер». Ён будзе прэзентаваць дзве мастацкія школы — Віцебскую мастацкую школу на чале з Юдалем Пэнам і Мінскую мастацкую школу на чале з Якавам Кругерам. І ў экспазіцыі прадставіць працы не толькі саміх аўтараў, але і іх вучняў. Таксама сёлета музей рыхтуе выстаўку жывапісу і графікі Льва Альгарыкіна, на якой будзе ўпершыню прадстаўлены шэраг адрэстаўраваных работ. Не абмінуць увагай і святкаванне 180-годдзя Ільі Рэпіна. Творчасць самога мастака і работы яго сучаснікаў прадставяць не толькі ў Нацыянальным мастацкім музеі, але і падчас фестывалю «Славянскі базар у Віцебску». Збіраюцца музейшчыкі таксама паказаць сваім наведвальнікам цікавыя творчы тандэмы бацькі і дачкі Уладзіміра і Раісы Кудрэвічаў у лірычным праекце. Адбудзецца летам і адна з пастаянных для музея выставак «Плынь часу», якая пазнаёміць шырокую публіку з беларускімі мастакамі-юбілярамі.

Асобна пройдуць выстаўкі народных мастакоў Паўла Масленікава і Васіля Шаранговіча. А вось прыхільнікаў скульптуры будзе чакаць праект, дзе прадставяць работы Андрэя Заспіцкага да яго 100-годдзя. У гэты ж час зможам наведаць і выстаўку з гіпсавымі скульптурамі беларускіх мастакоў-юбіляраў. І на канец года НММ рыхтуе выстаўку дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва майстра каларовага шкла Людмілы Мягковай.

— А што датычыцца міжнародных праектаў, то мы парадземся выстаўцы, якая будзе арганізавана пасольствам Азербайджана. І яшчэ сёлета чакаем выстаўку ў адказ ад сучасных майстроў Мардовіі. Мы ім летась прадастаўлялі творы нашых мастакоў. Думаю, і нам будзе цікава паглядзець на творчасць мастакоў Расіі з іншага ракурсу, — расказала Святлана Кот.

Алена ДРАПКО

Заглавак у газете: Водгукі і адкрыцці творчасці

Навіны

Папулярна

10:29 Хрэнін выступіў з лекцыяй перад слухачамі кубінскай Ваеннай акадэміі

10:10 МАРГ: цэнтр рытуалаў і паслуг Бабруйска вылучае незаконныя патрабаванні арганізатарам пахавання

09:47 Культурна-патрыятычная акцыя «Мы разам. Нас мільёны!» стартуе ў Мінску

09:31 У Кітаі знайшлі астаткі дыназаўра

09:08 Рух транспарту

[УСЕ НАВІНЫ](#)

Іншыя матэрыялы аўтара

Нацыянальная бібліятэка Беларуская праваслаўная падпісалі Пагадненне аб супрацоўніцтве

Валерыя Арланава: Твая прафесія — гэта твая сутнасць

На «Фактар.by» — суперф

30 студзеня на «Беларусь» пакажуць дакументальны «Бярэзінскі біясферны»

У суботу «Беларусь 3» пакажуць глядачоў камедыяй «Жанітальны Бальзамінава»